

Arkivsak: 201200090-2

Arkivkode: 344

Saksbeh: Anne-Sissel Slaatsveen

Saksgang

Ungdomsrådet

Oppvekstkomite

Bydelsutvalget

Møtedato

19.03.2012

19.03.2012

26.03.2012

HØRING - RAPPORT OM ALTERNATIVE REAKSJONER FOR MINDRE ALVORLIGE NARKOTIKALOVBRUDD

Bakgrunn:

Justisdepartementet har sendt på høring *Rapport om alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd*. Rapporten er en arbeidsgrupperapport skrevet etter oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

I juni 2010 avga et utvalg ledet av Torvald Stoltenberg *Rapport om narkotika* til regjeringen. For mindre alvorlige narkotikalovbrudd hadde utvalget to konkrete forslag:

- å tilby avtaler om oppfølging som alternativ til påtale og anmerkning i strafferegisteret.
- å etablere tverrfaglige nemnder for å vurdere tiltak for personer som pågripes for bruk og besittelse av narkotika.

Regjeringen oppnevnte deretter en arbeidsgruppe som utredet, vurderte og konkretiserte de to forslagene. Resultatet ble lagt frem i *Rapport om alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd*.

Frist for høringsuttalelse fra bydelene til Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester er 14.03.2012. Bydelsdirektørens forslag til høringsuttalelse oversendes byrådsavdelingen innen fristen. BU's vedtak vil bli ettersendt så snart det foreligger.

Byrådsavdelingen viser også til høringsnotat av 19.12.2011 fra Justisdepartementet om *Økt bruk av konfliktråd – Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert rettslige og praktiske tiltak for mer bruk av gjenopprettende prosess*. Bydelene ble i brev av 04.01.2012 oppfordret til å avgi regionsvise innspill til høringsuttalelse. Rapporten ble drøftet i SaLTo nettverket Oslo Syd. Bydel Østensjøs innspill følger vedlagt.

Saksframstilling:

Rapporten har to konkrete forslag til reaksjon på mindre alvorlige narkotikalovbrudd:

1. *Motivasjonssamtalen* for personer som har brukt narkotika noen få ganger, og som ikke står i akutt fare for å utvikle et problematisk forhold til narkotika.
2. *Intervensjonsprogrammet* retter seg mot personer som har, eller står i akutt fare for å utvikle, problematisk rusbruk. Formålet med programmet er rehabilitering.

Begge reaksjonene er samtykkebasert, og de foreslås inntatt som særvilkår for en betinget straffereaksjon, som hovedregel en påtaleunntatelse.

Bydel Østensjø støtter forslagene om å tilby alternative reaksjoner til påtale og anmerkning i strafferegistret. Det antas at de foreslåtte reaksjonene i motsetning til dagens straffereaksjoner, i større grad vil bidra til forbygging og rehabilitering av unge som har problemer med narkotika.

Organisering

I rapporten foreslås det at ansvaret for intervensjonsprogrammet tillegges konfliktrådet.

Intervensjonsprogrammet foreslås videre å bygge på ordningen med koordineringsgrupper og oppfølgingsteam i regi av konfliktrådene. Konfliktrådet har i dag rollen som megler i konflikter mellom to parter. Forslaget innebærer at konfliktrådet blir tillagt en ny arbeidsoppgave som ligger nært opp til friomsorgen.

Bydelen Østensjø har erfaring fra arbeid med unge som har begått narkotikalovbrudd. Kommunen er den instansen som bidrar med de fleste virkemidlene i dette arbeidet, et arbeid som krever ressurser, langsiktighet og koordinering. Det er allerede en utfordring å arbeide helhetlig sammen med politi, friomsorgen og konfliktråd med oppfølging og straffegjennomføring. Ved å tillegge konfliktrådet ansvaret for de alternative straffereaksjonen, er det en fare for at arbeidet blir ytterligere fragmentert og uoversiktlig, med manglende nærhet til det lokale tjenesteapparat.

Bydel Østensjø stiller seg tvilende til om dette er den beste organiseringen. Det foreslås at man avventer erfaringer med innføring av ungdomsstraff, før det vurderes å øke konfliktrådets arbeidsområde ytterligere ved å tillegge rådet ansvar for gjennomføring av alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotika lovbrudd. Det foreslås videre at iverksettelse av alternative reaksjoner i Oslo prøves i det etablerte samarbeidet mellom bydel, politi, oppfølgingsteam og friomsorg. I Oslo vil denne modellen ivareta Stoltenbergutvalgets hensikt.

Brudd på påtaleunntatelsen

I saker med unge lovbrytere, har bydelen erfart at det kan være utfordrende å følge opp brudd på påtaleunntatelse. Skal de alternative reaksjonene gi gode resultater, er det viktig at brudd på påtaleunntatelsen behandles raskt og systematisk. Det må sikres at den unge opplever at det får konsekvenser å bryte vilkårene som er satt for motivasjonssamtale eller intervensjonsprogram.

Barnevernets og skolens rolle

Målgruppen for alternative reaksjoner er først og fremst de unge, men arbeidsgruppen foreslår ingen øvre aldersgrense. I saker hvor det dreier seg om barn og unge voksne, ønsker bydelen å påpeke at barnevernet er en sentral kommunal tjeneste i arbeidet med unge lovbrytere. I mange tilfeller vil barnevernet allerede ha kontakt med ungdommen og dens familie gjennom barneverntiltak.

Tilsvarende har skolen en sentral rolle når det gjelder rehabilitering. Rapporten bør i større grad vektlegge og tilrettelegge for at skolen kan bidra med alternative opplæringstiltak.

Tydelig ansvarsfordeling

Bydelen er opptatt av at de kommunale tjenestene har et eget ansvar for å utøve sitt faglige skjønn med hjemmel i eget lovverk og ut fra det vurderer hvilke tiltak som skal iverksettes. Det er ikke ønskelig at tiltak kan pålegges/overprøves av straffegjennomfører eller at det oppstår usikkerhet rundt hvem som har avgjørende myndighet. Bydelen støtter rapportens presisering av forvaltingorganenes ansvar og myndighet til å avgjøre hvilke tiltak den enkelte skal tilbys.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsdirektørens forslag til høringsuttalelse angående *Rapport om alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd* tilsluttes.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Mary Ann Gursli /s
avdelingssjef

Vedlegg:

- Brev fra Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester av 01.02.2012
- Høring – økt bruk av konfliktråd
- Rapport – alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd
<http://www.regjeringen.no/upload/JD/Vedlegg/Rapporter/RapportInnmatweb.pdf>